

Всякой знае колко сж дльжны наукамы на търговіята: добронравныты и политическыты науки, сжще както и първообразныты науки, имать отъ нея откритіята, които послужиха много за напръдваніето имъ; пусолата и полициты, морската механика и лесниныты за навбра показвать двойното слугуваніе, что е направила търговската майсторія; науки физика и хымія сж и задължены нѣ по-малко отъ колкото исторія и географія.

Такывы сж, на кжсо, добродѣяніята на търговіята. Може ли рѣ нѣкой, че не е сторила ничто за укорь? толкосъ и трѣба, по злополучіе; зачто всяко нѣчто, отъ кѣмъ отношеніята съ чловѣка, има си лошаважтж странж. А между това противоборствата, монополиты, припирниты за тарифыты, разбойничествата по сухо и по море, бойеветы, что съсипвать влоговеты и чловѣциты, притѣсненіята на народиты, за които нѣкой може закачи отговорность-тж до търговіята, не сж отистина нейна работа. Търговіята е една върволица на състава, что прави да ся мольбе добронравный свѣтъ, все като го залавя съ сжщественый свѣтъ: даклемъ търговіята не може да е, нито пакъ земледѣліето и майсторіята, изворъ на нѣкое зло; тя може бжде само обстоятелството или причината. То не е, че сж ся прѣдали на търговіята, что Португалциты сж направили толкосъ гнусны дѣла, въ западна Индія, и что Ингелизиты си напомнимать толкосъ злополучно своятж спомень, двѣста години подирѣ, въ источна Индія: единый и другый народъ не подадоха толкосъ наскърбны примѣре, нѣ само зачто насилиха първобытныты законы, които распорядать работжтж.

Печялба. Търговецъ-тъ си има работж въ врѣмято и въ пространството, отведнажъ или отдѣлно. Кога си има работж въ врѣмято и въ пространството, той прѣнася, на една точка отъ прѣдѣлиты или на чуждо мѣсто, стока, что е купилъ или произвелъ въ друго мѣсто; той борави тогасъ собствено наречено едно търговско дѣйствіе. Кога си има работж само въ врѣмято, той задържава стокыты, или у дома си, или другадѣ, въ ржцѣты на продавачя или въ общиты мазы, въ нѣкое пристанище, за да ги прѣпродаде, въ едно уречено или неотрядено врѣмя; той борави, въ това обстоятелство, едно дѣйствіе за печялба.

Твърдѣ е потрѣбно да направятъ хората едно различіе, на което ти не сж ся запрѣли довольно, и да покажатъ първоначалныты разликы, които сжществувать между двѣты работы, че ако първата не прѣстанва никогажъ да е безъ укорь, втората може да не бжде за него всякогажъ.

Търговіята прибавя еднж сжщественж стойность на производеніята върху които тя борави; зачто тя имъ дава единъ здравъ видъ, что не бѣха приели, еднж новж ползж, която е плодъ-тъ отъ работата. Една стока, прѣнесена отъ Новъ-Йоркъ на Хавръ, чини повыше при дохожданіето си колкото не струваше при трѣг-